

gives hjemmel for ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen til at fastsætte regler om tjenesteboligers indretning og vedligeholdelse.

Da fastsættelsen af boligbidrag for tjenesteboliger udgør en del af ansættelsesvilkårene for vedkommende tjenestemænd, finder kommissionen det rigtigst, at dette sker ved aftale mellem ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen og tjenestemændenes centralorganisationer. Det bemærkes, at boligbidraget i modsætning til anden lejefastsættelse må fastsættes under hensyntagen til de med beboelsen af tjenestebolig forbundne særlige pligter, således at det må anses for hensigtsmæssigt, at tjenesteboligerne fremdeles holdes uden for den almindelige lejelovgivnings regler.

For lejeboligers vedkommende består der ingen pligt for tjenestemændene til at bebo disse, og en undtagelse fra lejelovgivningen kan derfor ikke støttes på de samme grunde. I de forløbne år har det dog vist sig særdeles praktisk at anvende ensartede principper ved lejefastsættelsen for de to typer af boliger, og kommissionen foreslår, at dette også bliver tilfældet i fremtiden. Man lægger herved også vægt på, at tjeneste- og lejeboliger ofte er indrettet i de samme bygninger og er beliggende på arealer, som ikke kan være tilgængelige for udenforstående, således at udlejning til personer, som er ansat uden for staten, ikke vil kunne finde sted.

Ud fra de samme synspunkter vil det efter kommissionens opfattelse være rigtigst, at fastsættelsen af betaling for enkelte værelser, der stilles til rådighed for tjenestemænd, som regel i forbindelse med andre naturalydelse, holdes uden for den almindelige lejelovgivnings regler, således at reguleringen aftales under hensyntagen til de synspunkter, som anvendes for tjeneste- og lejeboliger.

Regler om betaling for tjenestejord forudsættes fremtidig at blive fastsat ved aftale mellem vedkommende ministre og centralorganisationer, jfr. lovudkastets § 35, stk. 2.

Til § 16.

Det er for kommissionen oplyst, at reglerne i lønnings- og pensionslovens § 43 om tjenestemænds varetagelse af ombud ikke på alle punkter har fungeret tilfredsstillende. I § 43, stk. 1, er det anført, at tjenestemænd er pligtige at modtage borgerlige og kommunale ombud efter lovgivningens almindelige regler. Dog kan en tjenestemand af den minister, under hvem han hører, efter ansøgning fritages for overtagelse af et ombud, når det skønnes nødvendigt af hensyn til tjenestens forsvarlige udførelse. I praksis har de økonomiske vilkår for tjenestefrihed til varetagelse af ombud undertiden givet anledning til problemer.

Finansministeriets cirkulære af 28. november 1946, der er udstedt med hjemmel i § 43, stk. 2, bestemmer i hovedtræk, at nødvendig tjenestefrihed skal søges ved forskydning eller bytning. Hvis dette ikke er muligt, ydes tjenestefrihed uden lønafkorting, når ombudet er ulønnet; i andre tilfælde sker der afkorting i lønnen.

I visse tilfælde føles reglerne som vel rigoristiske, især hvor ombudet er beskedent vederlagt. Den tjenestemand, som ikke har mulighed for tjenestoomlægning eller tjenestebytning, men må søge tjenestefrihed mod lønafkorting, kan komme ud for, at betalingssatsen for fridage udgør et højere beløb end vederlaget. Den pågældende kan ganske vist senere opnå balance i kraft af reglen om, at forskelsbeløbet efter ansøgning kan godtgøres ham, men ordningen har ved forskellige lejligheder givet anledning til beklagelser. For at mildne forholdene har finansministeriet administrativt i samråd med indenrigsministeriet bestemt, at oppebårne diæter for kommunalbestyrelsesmøder m. v. ikke skal medføre, at der sker lønafkorting som følge af tjenestefrihed, uanset at diæterne er indkomstskattepligtige. Samme ordning er truffet med hensyn til vidner, nævninge og domsmænd.

I praksis ydes kun indtil 25 tjenestefridage pr. år uden lønafkorting til ulønnede ombud. På dette punkt har man kun åbnet mulighed for lempelse, hvor en tjenestemand varetager flere ombud, f. eks. når han har sæde både i sogneråd og amtsråd.

Hvervet som medlem af folketinget, der ikke kan betragtes som et borgerligt eller kommunalt ombud, er ligeledes behandlet i ovennævnte cirkulære, som bestemmer, at der højst kan afkortes $\frac{1}{3}$ af tjenestemandslønnen for de perioder, i hvilke den pågældende er fraværende fra tjenestemandsstillingen. Der er i kommissionen rejst spørgsmål om, hvorvidt den gældende ordning må karakteriseres som værende for gunstig.)

Kommissionen har ikke anset det for nødvendigt at ændre indholdet af den gældende regel i lønnings- og pensionslovens § 43, stk. 1, idet man dog finder det nødvendigt at fastslå tjenestemænds pligt til at overtage borgerlige og kommunale ombud efter lovgivningens almindelige regler. Man går ud fra, at den i lovudkastets § 16, stk. 2, optagne bestemmelse, der svarer til lønnings- og pensionslovens § 43, stk. 2, indeholder fornøden hjemmel for ministeren for statens lønnings- og pensionsvæsen til at fastsætte ændrede regler om vilkårene for tjenestefrihed i den udstrækning, det efter den stedfundne udvikling findes hensigtsmæssigt.

På grundlag af stedfundne drøftelser i kommissionen overvejes spørgsmålet om vilkårene for tjene-